

Consultatie voorstel tot aanpassingen Wob

De aanpassingen van de Wob lijken mij een absolute ondermijning van de democratische rechtsstaat. Eén van de belangrijkste pijlers daarvan is namelijk dat het volk vrijelijk moet kunnen beschikken over informatie. Alle informatie moet in een democratie dan ook in principe openbaar en transparant zijn. Kennis is namelijk macht in deze en de overheid eigent zich met de oude Wob al een zekere machtspositie toe hierop. De voorgestelde aanpassingen gaan dit, mijns inziens, nog veel erger maken doordat de overheid nu zelf kan bepalen of een verzoek om informatie van een burger 'oneigenlijk' is. De slager gaat als het ware zijn eigen vlees keuren en dat schept mogelijkheden tot allerlei zeer onwenselijke ondemocratische praktijken. Daarmee haalt de voorgestelde aanpassing naar mijn mening ook het hele grondbeginsel van de Trias Politica onderuit.

Het is aan de rechtsprekende macht om te bepalen of een verzoek om informatie 'oneigenlijk' is en niet door degene die deze informatie moet leveren. Dat werkt belangenverstrengeling in de hand en de ongelijkheid tussen burger en overheid wordt hiermee alleen maar groter.

Daarnaast kan men zich ook afvragen wiens eigendom de betreffende informatie eigenlijk is in een democratie. Mijns inziens is de informatie namelijk van ons allemaal en met het voorstel tot aanpassing van de Wob wordt de deur voor de overheid op een kier gezet om zich het eigendom hierop toe te eigenen.

Zonder vrije toegang tot informatie is de burger geen partij ten opzichte van de overheid. Daarnaast verliest het volk er ook een essentieel middel mee om de overheid ter verantwoording te kunnen roepen. Het ontbreken van een dergelijke regulerende werking werkt ook allerlei onwenselijke ondemocratische praktijken in de hand.

Bovenstaande fundamentele democratische principes moeten naar mijn idee altijd overeind blijven ook al komt er allerlei tegenwind op ons pad, zoals bezuinigingen, misbruik etc. Dat zijn uitdagingen die men moet aan gaan, maar daarbij mogen nooit en te nimmer bovengenoemde bouwstenen van de democratie worden verkwanseld.

Misschien een tip voor de heren en dames van de overheid die zich met deze voorstellen tot aanpassing bezighouden. Benader het eens op de volgende wijze: Als er een Wob-verzoek binnenkomt dan betekent dit dat je als overheid per definitie al te ondoorzichtig en passief bezig bent geweest. Verander je houding naar de samenleving in pro-actief en transparant, dan zal de noodzaak tot het indienen van een Wob-verzoek verdwijnen.

Met vriendelijke groeten,

Coen Bernoster